

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-649

18 листопада 2019 року

Кабінет Міністрів України

Копія:

Міністерство освіти і науки України

Щодо проекту постанови КМУ

На засіданні Уряду 15 листопада 2019 року розглядався проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 року № 373» (далі – Проект), що прямо стосується компетенції органів місцевого самоврядування, які є засновниками закладів дошкільної освіти.

На виконання частини першої статті 19 Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування», пункту другого § 41 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, Асоціація міст України проаналізувала Проект і повідомляє.

Щодо спроможності місцевих бюджетів забезпечити виплату надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти у фіксованому розмірі 30 відсотків до посадового окладу

Проектом пропонується, зокрема, з 1 січня 2020 року встановити працівникам закладів дошкільної освіти надбавку у розмірі 30 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати). У пункті 4 Пояснювальної записки до Проекту зазначено, що реалізація виконання цієї норми здійснюватиметься за кошти засновників закладів дошкільної освіти, видатки на ці потреби яких зростуть на 2,2 млрд гривень. Цей обсяг коштів стосується додаткового підвищення на 20%, оскільки, як зазначено в Пояснювальній записці, в середньому по Україні педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти встановлено надбавку у розмірі 10%.

Звертаємо увагу, що фонд оплати праці працівників дошкільної сфери у 2019 році складає 12,6 млрд гривень, зростання якого на 20% призведе до додаткових видатків із бюджетів громад у розмірі 2,5 млрд гривень, що на 300 млн грн більше, ніж зазначено у Пояснювальній записці. При цьому у ній відсутній аналіз спроможності місцевих бюджетів забезпечити таке зростання.

У той же час до Асоціації міст України протягом 2019 року звертаються окремі громади щодо неспроможності профінансувати сферу

дошкільної освіти в повному обсязі. Найбільш критичною є ситуація в містах та селищах районного підпорядкування. Так, Асоціація міст України ще у січні 2019 року проаналізувала стан та перспективи фінансування закладів дошкільної освіти в містах районного значення та селищах, що не є ОТГ, та звернулася листом від 01.02.2019 року № 5-50 до Прем'єр-міністра України з проханням взяти під особистий контроль виконання районними радами та районними державними адміністраціями бюджетного законодавства та сприяти вирішенню питання забезпечення закладів дошкільної освіти необхідним ресурсом у повному обсязі. До АМУ на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України від 11.02.2019 року № 4079/1/1-19 надійшла листом від 11.03.2019 року № 7/34.4/3961-19 відповідь Мінрегіону. У ній було зведено інформацію від обласних державних адміністрацій та Міністерства освіти і науки України щодо фінансування закладів дошкільної освіти.

Основна позиція Міністерства освіти і науки України, Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Київської, Черкаської, Чернігівської, Миколаївської, Сумської, Тернопільська, Чернігівська облдержадміністрації всупереч нормам статті 89 Бюджетного кодексу України зводилась до того, що повне фінансування дошкільних установ має вирішуватись за рахунок доходів сільських, селищних та міських рад. Об'єктивний аналіз провела Волинська облдержадміністрація, яка встановила факт недоотримання закладами дошкільної освіти коштів при плануванні семи районних бюджетів. Житомирська облдержадміністрація підтвердила факт дефіциту коштів на потреби закладів дошкільної освіти у розмірі 121,9 млн. грн. на заробітну плату працівників закладів та 7,4 млн. грн. на енергоносії. Івано-Франківська облдержадміністрація підтвердила незабезпеченість у коштах закладів дошкільної освіти по захищених статтях у розмірі 33,9 млн. грн., що наявна у 9 з 14 районних бюджетів. Констатувала незабезпеченість коштами також Кіровоградська державна адміністрація. Лише Чернівецька облдержадміністрація взяла питання під контроль і запевнила, що фінансування закладів дошкільної освіти буде вирішене за рахунок коштів стабілізаційної дотації.

Таким чином, проблема не була вирішена остаточно та поглибилась у зв'язку з набранням чинності постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 року № 695 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 22», якою Уряд уже з 1 вересня 2019 року підвищив на 10 відсотків посадові оклади (ставки заробітної плати) педагогічним працівникам, зокрема закладів дошкільної освіти. При цьому жодного компенсаторного механізму місцевим бюджетам не було забезпечено.

Звертаємо увагу, що наявність гнучкого підходу до встановлення надбавки за престижність дозволяла органам місцевого самоврядування визначати її розмір відповідно до спроможності місцевих бюджетів і відповідно утримувати мережу закладів освіти. Тому запровадження

обов'язкового фіксованого 30-відсоткового розміру надбавки призведе, всупереч позитивним прогнозам підвищення соціального забезпечення освітян, до ряду негативних наслідків:

- скорочення значної кількості педагогічних та технічних працівників закладів дошкільної освіти;
- збільшення понад дозволена законодавством наповнюваності груп, що погіршить санітарно-гігієнічні умови перебування дітей у закладах освіти та якість надання їм освітніх та інших послуг;
- в окремих випадках - до закриття закладів дошкільної освіти або призупинення їх діяльності.

Щодо компенсації місцевим бюджетам витрат, пов'язаних із рішенням органів державної влади

Проектом постанови пропонується за кошти засновників закладів дошкільної освіти забезпечити підвищення надбавки за престижність праці педагогічним працівникам у розмірі 30%. У той же час жодних компенсаторних механізмів не передбачається, що порушує норми частини третьої статті 142 Конституції України, згідно з якою «витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою». Просимо визначити джерело компенсації з державного бюджету місцевим бюджетам видатків на забезпечення встановлення надбавки за престижність праці педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти у розмірі 30%.

Зважаючи на вище зазначене, Асоціація міст України просить відтермінувати прийняття цієї постанови до визначення Кабінетом Міністрів України компенсаторного механізму відшкодування втрат місцевим бюджетам, що виникнуть у зв'язку з її прийняттям.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан